

Objava informacija o trošenju proračunskih sredstava

Tamara Kelković Benko

Maja Ivezić*

Zakon o proračunu (u dalnjem tekstu: ZOP)¹ detaljno propisuje obvezu javne objave proračunskih dokumenata čime se značajno pridonosi načelu transparentnosti, kao jednom od temeljnih proračunskih načela. U članku se navode najznačajnije obveze objave proračunskih dokumenata s posebnim naglaskom na dokumente kojima se objavljuju informacije o trošenju proračunskih sredstava s obzirom da je ministar financija u svibnju 2023. godine donio Naputak o okvirnom sadržaju, minimalnom skupu podataka te načinu javne objave informacija o trošenju sredstava na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) područne samouprave te proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave² (u dalnjem tekstu: Naputak).

1. Uvod

Posljednjih godina veća svijest o pitanjima upravljanja javnim financijama usmjerila je pozornost na poticanje učinkovitosti, transparentnosti i odgovornosti javnog sektora. Sustav javnih financija koji dobro funkcionira treba osigurati odgovornost svih dionika. Svaka aktivnost mora biti transparentna, propisana dokumentima i vidljiva te može biti podvrgнутa neovisnoj, profesionalnoj i nepristranoj reviziji i pregledu. Nadalje, da bi se dobro upravljalo javnim financijama neizostavno je i da javnost ima uvid u to kako se planira trošiti i kako se zaista troši javni novac. Time se dodatno povećava i odgovorno upravljanje proračunskim sredstvima kroz kontrolu trošenja od strane građana i drugih aktera.

Transparentnost sustava državnih financija, a posebno trošenja proračunskih sredstava, važan je preduvjet u uspostavi povjerenja građana i javnosti u programe, reforme i općenito politike koje provodi Vlada Republike Hrvatske (u dalnjem tekstu: Vlada) i tijela javne vlasti.

Ključna pitanja planiranja i izvršavanja proračuna uvijek se vezuju na ciljeve koji se utvrđuju u planiranju proračuna, odnosno hoće li se oni ispuniti u okviru raspoloživih proračunskih sredstava i financiranjem planiranih rashoda te je li vjerojatno da će ostvarenje proračuna biti unutar proračunom planiranog iznosa, izvršavaju li se rashodi za određene programe kako su i planirani te ima li kakvih promjena u tijekom godine u postupcima izvršavanja proračuna.

Načelo transparentnosti, kao jedno od ključnih proračunskih načela, uz načelo uravnoteženosti i dobrog finansijskog upravljanja, propisano je ZOP-om. Načelo transparentnosti podrazumijeva pravodobno objavljivanje

vjerodostojnih dokumenata, podataka i informacija na sustavan način.

2. Objava dokumenata i informacija temeljem ZOP-a

Člankom 144. ZOP-a jasno se utvrđuje koje dokumente odnosno informacije o trošenju proračunskih sredstava su dužni objavljivati Vlada, Ministarstvo financija, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (u dalnjem tekstu: JLP(R)S), proračunski te izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračuna JLP(R)S-ova. Dio informacija i proračunskih dokumenata koji se objavljuje namijenjen je stručnoj javnosti, međutim osim navedenog objavljaju se i jednostavne i sažete informacije o proračunu u obliku *vodiča za građane* koji su namijenjeni građanima i široj javnosti.

U nastavku je dan pregled dokumenata i informacija za koje je propisana obveza javne objave temeljem navedenog članka Zakona te mjesto na kojem se oni objavljaju.

Dokumenti koji se objavljaju	Gdje se objavljaju
<ul style="list-style-type: none"> • program stabilnosti • odluka Vlade o proračunskom okviru za naредno trogodišnje razdoblje • nacrt proračunskog plana za iduću proračunska godinu • smjernice upravljanja javnim dugom 	mrežne stranice Vlade i Ministarstva financija
<ul style="list-style-type: none"> • državni proračun odnosno izmjene i dopune državnog proračuna za određenu godinu • odluka o privremenom financiranju • zakon i izmjene i dopune zakona o izvršavanju državnog proračuna • finansijski planovi i izmjene i dopune finansijskih planova izvanproračunskih korisnika državnog proračuna • polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju državnog proračuna • polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju finansijskog plana izvanproračunskog korisnika 	mrežne stranice Vlade i Ministarstva financija

* Tamara Kelković Benko, dipl oec.; Maja Ivezić, dipl oec., Ministarstvo financija RH, Zagreb

¹ Narodne novine br. 144/21.

² Narodnim novinama br. 59/23.

Dokumenti koji se objavljaju	Gdje se objavljaju	Dokumenti koji se objavljaju	Gdje se objavljaju
<ul style="list-style-type: none"> proračun te izmjene i dopune proračuna JLP(R)S-a odлуka o privremenom financiranju JLP(R)S-a odлуka i izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna JLP(R)S-a finansijski planovi i izmjene i dopune finansijskih planova izvanproračunskih korisnika JLP(R)S-a polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju proračuna JLP(R)S-a polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju finansijskog plana izvanproračunskog korisnika JLP(R)S-a 	mrežne stranice JLP(R)S-a	<ul style="list-style-type: none"> opći i posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju finansijskog plana izvanproračunskog korisnika državnog ili proračuna JLP(R)S-a 	Narodne novine, službeno glasilo Republike Hrvatske odnosno službeno glasilo JLP(R)S-a
<ul style="list-style-type: none"> finansijski plan i izmjene i dopune finansijskog plana proračunskog korisnika državnog proračuna ili proračuna JLP(R)S-a polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju finansijskog plana proračunskog korisnika državnog proračuna ili proračuna JLP(R)S-a 	mrežne stranice proračunskog korisnika državnog proračuna odnosno proračunskog korisnika JLP(R)S-a <i>*ako proračunski korisnik nema svoje mrežne stranice, spomenuti dokumenti koji se odnose na proračunskog korisnika državnog proračuna objavljuju se na mrežnim stranicama nadležnog ministarstva ili drugog tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije, a ako se odnose na proračunskog korisnika JLP(R)S-a na mrežnim stranicama nadležnog JLP(R)S-a</i>	<ul style="list-style-type: none"> godišnji finansijski izvještaji 	Mrežne stranice proračunskih i izvanproračunskih korisnika i mrežne stranice JLP(R)S-a
<ul style="list-style-type: none"> finansijski planovi i izmjene i dopune finansijskih planova izvanproračunskih korisnika državnog proračuna odnosno izvanproračunskih korisnika JLP(R)S-a polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju finansijskog plana izvanproračunskog korisnika državnog proračuna odnosno izvanproračunskih korisnika JLP(R)S-a 	mrežne stranice izvanproračunskih korisnika državnog proračuna ili mrežne stranice izvanproračunskih korisnika JLP(R)S-a	<ul style="list-style-type: none"> vodič za građane o proračunu, izmjenama i dopunama proračuna te o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna 	Mrežne stranice Ministarstva financija odnosno JLP(R)S-a
<ul style="list-style-type: none"> opći i posebni dio državnog proračuna i izmjene i dopune državnog proračuna zakon o izvršavanju državnog proračuna, izmjene i dopune zakona o izvršavanju državnog proračuna odлуka o privremenom financiranju državnog proračuna opći i posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju državnog proračuna opći i posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju finansijskog plana izvanproračunskog korisnika državnog proračuna 	Narodne novine, službeno glasilo Republike Hrvatske <i>*ako Hrvatski Sabor ne doneše polugodišnji i godišnji izvještaj o izvršenju državnog proračuna, prijedlozi izvještaja o izvršenju državnog proračuna se u roku od 60 dana od dana podnošenja Hrvatskome Saboru objavljaju na mrežnim stranicama Vlade</i>	<ul style="list-style-type: none"> informacije o trošenju sredstava 	Mrežne stranice proračunskih i izvanproračunskih korisnika i mrežne stranice JLP(R)S-a
<ul style="list-style-type: none"> opći i posebni dio proračuna JLP(R)S-a, izmjene i dopune proračuna JLP(R)S-a odлуka o izvršavanju proračuna JLP(R)S-a, izmjene i dopune odluke o izvršavanju proračuna JLP(R)S-a odluka o privremenom financiranju proračuna JLP(R)S-a opći i posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju proračuna JLP(R)S-a opći i posebni dio polugodišnjeg i godišnjeg izvještaja o izvršenju finansijskog plana izvanproračunskog korisnika proračuna JLP(R)S-a 	službeno glasilo JLP(R)S-a <i>*ako predstavničko tijelo ne doneše izvještaje o izvršenju proračuna, prijedlozi izvještaja o izvršenju se u roku od 60 dana od dana podnošenja predstavničkom tijelu objavljaju na mrežnim stranicama JLP(R)S-ova</i>		

3. Javna objava informacija o trošenju sredstava

Članak 144. stavak 10. ZOP-a propisuje da su JLP(R)S, proračunski i izvanproračunski korisnici dužni javno objavljivati informacije o trošenju sredstava na svojim mrežnim stranicama na način da te informacije budu lako dostupne, pretražive i strojno čitljive. Nadalje, stavak 11. istoga članka ZOP-a dodatno propisuje da takva objava informacija o trošenju sredstava tijekom proračunske godine podrazumijeva najmanje objavu informacija o isplatama iz proračuna JLP(R)S-a odnosno finansijskog plana proračunskog i izvanproračunskog korisnika državnog proračuna i proračuna JLP(R)S-a i to: objavu podataka o isplatitelju i vrsti rashoda odnosno izdatka te objavu podataka o primatelju sredstava zajedno s nazivom pravne osobe odnosno ime i prezime fizičke osobe uključujući i njegov osobni identifikacijski broj, osim informacija koje predstavljaju klasificirani podatak prema zakonu kojim je uređena tajnost podataka i informacija čija bi objava bila protivna posebnim propisima.

Članak 144. stavci 12. i 13. ZOP-a propisuju da će ministar financija naputkom utvrditi okvirni sadržaj, minimalni skup podataka te način javne objave informacija o trošenju sredstava na mrežnim stranicama kao i učestalost objave informacija te način njihovog preuzimanja.

Slijedom navedenoga, ministar financija je u svibnju 2023. godine donio Naputak koji je objavljen u Narodnim novinama, broj 59/23 od 2. lipnja 2023. i stupio je na snagu osmoga dana od dana objave. Predmetni Naputak obvezuje čelnike proračunskih i izvanproračunskih korisnika te JLP(R)S-ova na postupanje, dok je za neispunjerenje spomenute obveze ZOP-om predviđena novčana kazna za čelnika.

4. Objava informacija o trošenju proračunskih sredstava

Sukladno Naputku informacije o trošenju sredstava predstavljaju informacije o isplatama pravnim i fizičkim osobama odnosno primateljima sredstava iz proračuna odnosno finansijskog plana po bilo kojoj osnovi, izuzev informacija koje predstavljaju klasificirani podatak prema zakonu kojim je uređena tajnost podataka i informacija čija bi objava bila protivna posebnim propisima. **Obveznici primjene**

Naputka su JLP(R)S, proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračuna JLP(R)S-a.

Člankom 3. točke II. *Obuhvat objave podataka* Naputka definirane su dvije kategorije primatelja sredstava iz proračuna odnosno finansijskog plana i to:

- **Kategorija 1** kojoj pripadaju tijela javne vlasti, trgovačka društva, zadruge, udruge, ustanove, zaklade i druge pravne osobe, međunarodne organizacije, međunarodne institucije, tijela EU, inozemne vlade, obrti i obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG), fizičke osobe koje od obveznika primjene Naputka ostvaruju bespovratna sredstva, sredstva od sponzorstava, donacija i pomoći temeljem javnih poziva i/ili javnih natječaja te fizičke osobe koje isporučuju dobra i usluge obveznicima primjene Naputka
- **Kategorija 2** kojoj pripadaju sve ostale fizičke osobe koje nisu razvrstane u Kategoriju 1.

4.1. Minimalni skup podataka o trošenju sredstava

Minimalni skup podataka o trošenju sredstava, koje su proračunski i izvanproračunski korisnici državnog proračuna i proračuna JLP(R)S-a te JLP(R)S dužni javno objaviti prema Kategoriji 1 odnosno Kategoriji 2 primatelja sredstava, obuhvaća podatke o primatelju sredstava, uključujući objavu sjedišta ako je primjenjivo te osobnoga identifikacijskog broja (OIB) ako je primjenjivo, način objave isplaćenog iznosa, podatke o isplatitelju sredstava, način objave isplaćenog iznosa te vrstu rashoda odnosno izdatka koji se isplaćuje.

4.1.1. Minimalni skup podataka za Kategoriju 1 primatelja

Minimalni skup podataka o trošenju sredstava propisan Naputkom za Kategoriju 1 primatelja sredstava obuhvaća sljedeće:

1. Naziv primatelja (ako je primjenjivo)
2. Osobni identifikacijski broj (OIB) primatelja (ako je primjenjivo)
3. Sjedište/prebivalište (grad ili općina) primatelja (ako je primjenjivo)
4. Način objave isplaćenog iznosa
5. Naziv isplatitelja
6. Vrstu rashoda i izdatka.

Naziv primatelja za Kategoriju 1 podrazumijeva objavu naziva odnosno imena i prezimena primatelja sredstava za tijela javne vlasti, trgovačka društva, zadruge, udruge, ustanove, zaklade i druge pravne osobe, međunarodne organizacije, međunarodne institucije, tijela EU, inozemne vlade, obrte i obiteljska poljoprivredna gospodarstva (OPG), fizičke osobe koje od obveznika primjene Naputka ostvaruju bespovratna sredstva, sredstva od sponzorstava, donacija i pomoći temeljem javnih poziva i/ili javnih natječaja te fizičke osobe koje isporučuju dobra i usluge obveznicima primjene Naputka. Ovdje je bitno naglasiti da se podatak o nazivu te imenu i prezimenu primatelja sredstava, kako je prethodno spomenuto, objavljuje za

sve primatelje sredstava, izuzev imena i prezimena maloljetne osobe.

Osobni identifikacijski broj (u dalnjem tekstu: OIB) primatelja objavljuje se za sve primatelje sredstava svrstane u Kategoriju 1, osim za fizičke osobe. Fizičke osobe iz Kategorije 1 primatelja sredstava su: obrti te obiteljska poljoprivredna gospodarstva registrirana na fizičku osobu, fizičke osobe koje od obveznika primjene Naputka ostvaruju bespovratna sredstva, sredstva od sponzorstava, donacija i pomoći temeljem javnih poziva i/ili javnih natječaja te fizičke osobe koje isporučuju dobra i usluge obveznicima primjene Naputka. Objava podatka o OIB-u ne odnosi se, također na strane fizičke i pravne osobe, odnosno inozemne dobavljače koji nisu obveznici OIB-a. Za njih će se, kao i za sve fizičke osobe svrstane u Kategoriju 1 primatelja (osim maloljetnih osoba), objavljivati samo naziv odnosno ime i prezime inozemnog primatelja sredstava.

Sjedište/prebivalište (grad ili općina) primatelja podrazumijeva samo objavu sjedišta pravne osobe koja je primila sredstva iz proračuna odnosno finansijskog plana bez podataka o poštanskoj adresi. Dodatno se napominje kako se, uz prethodno navedena ograničenja objave podataka za fizičke osobe iz Kategorije 1, ne objavljuje niti prebivalište fizičkih osoba primatelja sredstava.

Način objave isplaćenog iznosa podrazumijeva objavu ukupnog iznosa sredstava isplaćenog pojedinom primatelju sredstava iz Kategorije 1 u razdoblju izvještavanja (mješevi) u službenoj valuti Republike Hrvatske (euro).

Naziv isplatitelja podrazumijeva objavu naziva proračunskog odnosno izvanproračunskog korisnika te JLP(R)S-a koji isplaćuje sredstva.

Vrsta rashoda i izdatka podrazumijeva šifru odnosno brojčanu oznaku i naziv računa ekonomske klasifikacije četvrte razine (razina odjeljka) računskog plana utvrđenog propisom kojim se uređuje sustav proračunskog računovodstva i računski plan.

U nastavku se daju primjeri javne objave informacija o trošenju sredstava proračunskog korisnika državnog proračuna i JLP(R)S-a kada se radi o primateljima sredstava svrstanih u Kategoriju 1 primatelja.

IMATE
PITANJE?
pitajcentar@tim4pin.hr

Primjer 1. Prikaz dijela trošenja sredstava Ministarstva poljoprivrede iskazanih u valuti euro za pravne i fizičke osobe svrstane u Kategoriju 1

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

ISPLATA PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

ZA RAZDOBLJE: OŽUJAK 2023.

u eurima

NAZIV PRIMATELJA	OIB PRIMATELJA	SJEDIŠTE/ PREBIVALIŠTE PRIMATELJA	NAČIN OBJAVE	NAZIV ISPLATITELJA	VRSTA RASHODA/IZDATKA
Grad Novska	09112913581	Novska	23,09	Ministarstvo poljoprivrede	3223 Energija
Grad Novska	09112913581	Novska	19,12	Ministarstvo poljoprivrede	3232 Usluge tekućeg i investicijskog održavanja
Grad Novska	09112913581	Novska	1,03	Ministarstvo poljoprivrede	3234 Komunalne usluge
Ukupno:			43,24		
Finansijska agencija	85821130368	Zagreb	4.032,14	Ministarstvo poljoprivrede	3223 Energija
Finansijska agencija	85821130368	Zagreb	6.572,47	Ministarstvo poljoprivrede	3235 Zakupnine i najamnine
Ukupno:			10.604,61		
KING ICT d.o.o.	67001695549	Buzin	2.461,42	Ministarstvo poljoprivrede	3235 Zakupnine i najamnine
KING ICT d.o.o.	67001695550	Buzin	3.034,09	Ministarstvo poljoprivrede	3239 Ostale usluge
KING ICT d.o.o.	67001695551	Buzin	117.585,00	Ministarstvo poljoprivrede	4221 Uredska oprema i namještaj
Ukupno:			123.080,51		
OPG Emina Burek, VI. Emina Burek			6.636,14	Ministarstvo poljoprivrede	3239 Ostale usluge
Ukupno:			6.636,14		
Bioversity International		Roma, Italija	7.500,00	Ministarstvo poljoprivrede	3294 Članarine i norme
Ukupno:			7.500,00		
Sveukupno:			147.864,50	Ministarstvo poljoprivrede	

U Primjeru 1. prikazani su podaci o isplatama na teret finansijskog plana proračunskog korisnika državnog proračuna, Ministarstva poljoprivrede, u ožujku 2023. godine. Primatelji sredstava u navedenom primjeru su tuzemna trgovačka društva, inozemno trgovačko društvo, druge

pravne osobe te OPG u vlasništvu fizičke osobe. Navedeni primatelji svrstani su u Kategoriju 1. Za fizičku osobu, vlasnicu OPG-a ne objavljaju se podaci o sjedištu i OIB-u, dok se za inozemnog primatelja, osim podataka o iznosu i vrsti rashoda objavljuje samo sjedište.

Primjer 2. Prikaz dijela trošenja sredstava Grada Zadra u ožujku 2023. iskazanih u valuti euro za pravne i fizičke osobe svrstane u Kategoriju 1

GRAD ZADAR

ISPLATA PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

ZA RAZDOBLJE: OŽUJAK 2023.

u eurima

NAZIV PRIMATELJA	OIB PRIMATELJA	SJEDIŠTE/PREBIVALIŠTE PRIMATELJA	NAČIN OBJAVE	NAZIV ISPLATITELJA	VRSTA RASHODA/IZDATKA
Final Pack d.o.o.	28463539641	Zadar	33,18	Grad Zadar	3293 Reprezentacija
Ukupno:			33,18		
Lignum d.o.o.	82982183368	Poličnik	116,05	Grad Zadar	3811 Tekuće donacije u novcu
Ukupno:			116,05		
Dječji vrtić Radost	76173111449	Zadar	9.589,58	Grad Zadar	3212 Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život
Ukupno:			9.589,58		
Dječji vrtić Čuperak	28087560379	Zadar	530,89	Grad Zadar	3811 Tekuće donacije u novcu
Ukupno:			530,89		
Turistička zajednica Grada Zadra	32342526882	Zadar	167.224,22	Grad Zadar	3233 Usluge promidžbe i informiranja
Ukupno:			167.224,22		
Odvjetnik Marin Birkic			391,84	Grad Zadar	3296 Troškovi sudskih postupaka
Ukupno:			391,84		
Sveukupno:			168.296,18	Grad Zadar	

U Primjeru 2. prikazani su podaci o isplatama dijela rashoda na teret proračuna Grada Zadra u ožujku 2023. godine. Primatelji sredstava u navedenom primjeru su tuzemna

trgovačka društva, druge pravne osobe te odvjetnik kao fizička osoba za koju se ne objavljaju podaci o OIB-u i prebivalištu odnosno sjedištu.

Napominjemo kako je u navedenom primjeru istaknuto finansiranje dječjih vrtića od strane proračuna Grada Zadra. Za Dječji vrtić Radost, koji je proračunski korisnik proračuna Grada Zadra, s računa Grada Zadra uplaćuju se sredstva na račun Dječjeg vrtića za *Rashode za zaposlene i Naknade troškova zaposlenima* na teret prirodne vrste rashoda s obzirom da se u proračunu Grada Zadra osiguravaju sredstva za spomenute rashode. Na teret vlastitih i namjenskih prihoda vrtića (participacija roditelja, sudjelovanje u EU projektima i vlastiti prihodi vrtića ostvareni na tržištu) financiraju se ostali materijalni i financijski rashodi.

U cilju zadovoljavanja javnih potreba na području predškolskog odgoja i obrazovanja, pored osnivanja vlastitih ustanova, Grad Zadar podupire i rad vrtića dugih osnivača, vjerskih ili privatnih. U proračunu Grada Zadra planiraju se i izvršavaju sredstva na poziciji *Tekućih donacija u novcu*, kako je prikazano u navedenom primjeru, kao prijenos sredstava privatnom Dječjem vrtiću Čuperak.

Sve navedeno u obrazloženju ovog Primjera navodimo u kontekstu donezenog Naputka. Naime, do uspostave poslovanja Grada Zadra preko jedinstvenog računa proračuna (što je obveza iz ZOP-a), mjesecni podaci o isplataima proračunskih sredstava iz proračuna Grada Zadra na račune proračunskih korisnika iz nadležnosti moći će se objavljivati na dosadašnji način uz uvjet da proračunski korisnik (u ovom slučaju Dječji vrtić Radost) na svojim mrežnim stranicama objavi podatke o trošenju proračunskih sredstava za svaku pojedinačnu isplatu kako je propisano Naputkom. U slučaju da Dječji vrtić Radost nije u mogućnosti osigurati objavu na svojim mrežnim stranicama do zadanog roka za objavu informacija o trošenju sredstava (20. veljače 2024. za siječanj 2024.), podaci o pojedinačnim isplatama mogu se objavljivati i na mrežnim stranicama Grada Zadra.

Ako proračunski ili izvanproračunski korisnik nema svoju mrežnu stranicu, dužan je javno objavljivati informacije na mrežnim stranicama nadležnog ministarstva ili drugog tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije odnosno na mrežnoj stranici nadležne JLP(R)S.

4.1.2. Minimalni skup podataka za Kategoriju 2 primatelja

Minimalni skup podataka o trošenju sredstava propisan Naputkom za Kategoriju 2 primatelja sredstava obuhvaća sljedeće:

1. Način objave isplaćenog iznosa
2. Naziv isplatitelja
3. Vrstu rashoda i izdatka.

Način objave isplaćenog iznosa podrazumijeva objavu ukupnog iznosa isplaćenih sredstava iskazanih zbirno po vrsti primanja za određenu skupinu pojedinačnih primatelja sredstava u razdoblju izvještavanja (mjesec) u službenoj valuti Republike Hrvatske (euro). Primjer takve isplate je isplata mirovina i mirovinskih primanja, socijalnih naknada, rodiljnih i roditeljskih potpora, rashoda za zaposle-

ne i slično pri čemu se isplata ne objavljuje po pojedinom primatelju sredstva nego zbirno za sve primatelje po vrsti primanja u razdoblju izvještavanja.

Naziv isplatitelja podrazumijeva objavu naziva proračunskog odnosno izvanproračunskog korisnika te JLP(R)S-a koji isplaćuje sredstva.

Vrsta rashoda i izdatka podrazumijeva šifru odnosno brojčanu oznaku i naziv računa ekonomske klasifikacije četvrte razine (razina odjeljka) proračunskog plana utvrđenog propisom kojim se uređuje sustav proračunskog računovodstva i proračuni plan. Preporuka je da se uz brojčanu oznaku i naziv računa ekonomske klasifikacije četvrte razine objavi i vrsta primanja (primjerice socijalna naknada, mirovinsko primanje, rodiljna i roditeljska potpora i slično) budući da iz samog naziva računa ekonomske klasifikacije četvrte razine nije vidljivo o kojoj točno vrsti rashoda se radi.

U nastavku se daje primjer javne objave informacija o trošenju sredstava proračunskog korisnika državnog proračuna kada se radi o primateljima sredstava fizičkim osobama svrstanim u Kategoriju 2 primatelja.

Primjer 3. Prikaz dijela trošenja sredstava Ministarstva hrvatskih branitelja i Veteranskog centra u ožujku 2023. iskazanih u valuti euro za fizičke osobe svrštane u Kategoriju 2

MINISTARSTVO HRVATSKIH BRANITELJA

ISPLATA PRORAČUNSKIH SREDSTAVA

ZA RAZDOBLJE: OŽUJAK 2023.

u eurima

NAZIV ISPLATITELJA	ISPLAĆENI IZNOS	VRSTA RASHODA/IZDATKA
Ministarstvo hrvatskih branitelja	352.392,00	3111 Plaće za redovan rad
	27.462,35	3113 Plaće za prekovremeni rad
	1.201,03	3121 Ostali rashodi za zaposlene
	9.427,19	3211 Službena putovanja
	12.783,20	3212 Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život
	6.646.327,12	3721 Naknade građanima i kućanstvima u novcu (Prava hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji)
Ukupno:	7.049.592,89	
Veteranski centar	68.744,65	3111 Plaće za redovan rad
	1.941,69	3113 Plaće za prekovremeni rad
	380,29	3121 Ostali rashodi za zaposlene
	3.331,67	3212 Naknade za prijevoz, za rad na terenu i odvojeni život
Ukupno:	74.398,30	

U *Primjeru 3.* prikazani su podaci o isplatama koje je izvršilo Ministarstvo hrvatskih branitelja (proračunski korisnik državnog proračuna) na teret svog financijskog plana te podaci o isplatama Veteranskog centra, također proračunskog korisnika državnog proračuna u nadležnosti Ministarstva hrvatskih branitelja. U ovom *Primjeru* primatelji sredstava svrstani su u Kategoriju 2 u kojoj se, kao što je i navedeno, ne objavljaju podaci o primatelju

(ime i prezime, OIB, prebivalište) već se objavljuje ukupan iznos isplate iskazan zbirno po vrsti primanja i to na razini odjeljka ekonomske klasifikacije sukladno pravilniku kojim se uređuje sustav proračunskog računovodstva i računski plan. Primatelji sredstava iz Kategorije 2 u navedenom primjeru su zaposlenici proračunskih korisnika, spomenuti u Primjeru 3. te korisnici trajnih prava koje isplaćuje Ministarstvo hrvatskih branitelja temeljem Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji³. Vezano uz ranije danu preporuku objave dodatnog opisa vrste rashoda i izdatka za Kategoriju 2 primatelja, u Primjeru 3. je uz račun 3721 Naknade građana i kućanstvima u novcu navedeno i da se radi o pravima hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji.

Napominje se kako su svi dani primjeri ogledni te je bitno voditi računa o sadržaju i minimalnom skupu podataka koje je, sukladno Naputku, potrebno javno objaviti. Prikaz informacija o trošenju sredstava može izgledati drugačije sve dok je javna objava informacija o trošenju sredstava u skladu s propisanim odredbama Naputka.

Dodatno je, obveznicima Naputka dana mogućnost objavljanja i šireg skupa podataka o trošenju sredstava ako je takva objava u skladu sa zakonom koji uređuje pravo na pristup informacijama i zakonom koji uređuje provedbu Opće uredbe o zaštiti potrošača. Drugim riječima, posebnu pažnju potrebno je obratiti na informacije o klasificiranim podacima odnosno informacije koje predstavljaju zaštićeni podatak.

4.2. Način javne objave informacija

Obveznici primjene Naputka dužni su javno objavljivati informacije o trošenju sredstava na svojim mrežnim stranicama. U slučaju da proračunski odnosno izvanproračunski korisnik državnog proračuna nema svoju mrežnu stranicu, informacije o trošenju sredstava dužan je javno objaviti na mrežnoj stranici nadležnog ministarstva ili drugog tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije. Isto tako, u slučaju da proračunski odnosno izvanproračunski korisnik proračuna JLP(R)S-a nema svoju mrežnu stranicu, informacije o trošenju sredstava dužan je javno objaviti na mrežnoj stranici nadležne JLP(R)S. Ako nadležno ministarstvo ili drugo tijelo na razini razdjela organizacijske klasifikacije odnosno JLP(R)S na svojim mrežnim stranicama objavi i informacije o trošenju sredstava proračunskih i izvanproračunskih korisnika iz svoje nadležnosti, obveza javne objave informacija o trošenju sredstava spomenutih korisnika je ispunjena.

Također, Naputkom je dana mogućnost Ministarstvu financija da može na svojim mrežnim stranicama objavljivati informacije o trošenju sredstava proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna za isplate izvršene putem jedinstvenog računa državnog proračuna krajnjem primatelju sredstava pri čemu se naglašava da spomenuta odredba ne uvjetuje obvezu postupanja. Stoga će se, kod eventualne primjene dane mogućnosti kako to propisuje

Naputak, preispitati mogućnosti nadogradnje postojećeg aplikativnog rješenja Ministarstva financija kojim je još od 2014. godine omogućen pregled informacija o trošenju sredstava državnog proračuna odnosno isplatama iz državnog proračuna i finansijskog plana proračunskog korisnika državnog proračuna koji posluje preko jedinstvenog računa državnog proračuna. Putem navedene aplikacije odnosno web servisa Ministarstva financija omogućen je uvid u podatke o izvršenim plaćanjima iz državnog proračuna odnosno s jedinstvenog računa državnog proračuna po pojedinom dobavljaču (primatelj sredstava) te proračunskoj adresi (šifra i naziv razdjela, glave, RKP-a (broj proračunskog korisnika iz Registra proračunskih korisnika državnog proračuna), izvora financiranja, potprograma te šifra i naziv ekonomske klasifikacije četvrte razine – odjeljak. Što se tiče javne objave podataka izvanproračunskih korisnika državnog proračuna, stupanjem na snagu Naputka, za sada nije predviđena javna objava informacija o trošenju sredstava na mrežnim stranicama Ministarstva financija. Navedeno podrazumijeva da će izvanproračunski korisnici državnog proračuna javnu objavu informacija o trošenju sredstava trebati uspostaviti na svojim mrežnim stranicama i/ili mrežnim stranicama nadležnog ministarstva odnosno drugog tijela na razini razdjela organizacijske klasifikacije, kako to propisuje Naputak.

4.3. Način preuzimanja informacija i učestalost objave

Članak 7. Naputka propisuje da informacije o trošenju sredstava moraju biti objavljene na način da su lako dostupne, pretražive i strojno čitljive te da se moraju objavljivati najmanje jednom mjesечно i to do 20. u mjesecu za prethodni mjesec. Dodatno se Naputkom propisuje da objavljene informacije o trošenju sredstava moraju biti raspoložive najmanje u razdoblju od 10 godina od dana objave.

Pregled informacija o trošenju sredstava na mrežnim stranicama proračunskih odnosno izvanproračunskih korisnika te JLP(R)S-ova, kako je to već naglašeno, nije striktno zadan. Bitno je naglasiti da je Naputkom propisan **minimalni skup podataka** koji je potrebno javno objaviti, a kako će se isti prikazivati na mrežnim stranicama obveznika primjene Naputka, ovisit će prvenstveno o utvrđenim procedurama i tehnološkoj podršci uspostavljenoj u izvršavanju proračuna odnosno finansijskog plana kod pojedinih proračunskog i izvanproračunskog korisnika te JLP(R)S-a. Način poslovanja proračunskog korisnika odnosno posluje li isti dijelom ili u cijelosti preko sustava riznice i jedinstvenog računa proračuna, može značajno utjecati na strukturu javne objave informacija o trošenju sredstava.

Iako je predmetni Naputak stupio na snagu osmoga dana od dana objave, odnosno 10. lipnja 2023., obveznici primjene Naputka dužni su prve informacije o trošenju sredstava, sukladno odredbama Naputka, objaviti za mjesec siječanj 2024. godine i to do 20. veljače 2024. godine. Time je proračunskim odnosno izvanproračunskim korisnicima te JLP(R)S-ovima ostavljen primjerok za prilagodbu informacijskih sustava odnosno izradu aplikativnog rješenja za javnu objavu informacija o trošenju sredstava na mrežnim stranicama sukladnu Naputku.

³ Narodne novine 121/17, 98/19 i 84/21